

۱۳۵۸۰۷۱

لاندری

مؤلف:

مژگان دیانتي

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

۱۳۹۴

- عنوان و نام پدیدآور : لاندري / مژگان ديانتی
- مشخصات نشر : تهران ، آزادیما ، ۱۳۹۴
- مشخصات ظاهري : ۱۳۲ صفحه مصور/جدول / نمودار: ۱۴.۵×۰.۵
- شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۲۶-۰۸-۶ : قیمت ۸۵۰۰۰ ریال
- وضعیت فهرست نویسی : فیفا
- موضوع : لباس شویی در هتل
- موضوع : لباس شویی و اتو کشی
- سرشناسه : دیانتی، مژگان، ۱۳۴۵
- ردیوندی کنگره : TX۹۱۱ /۳ /J۲د۹ ۱۳۹۴
- رده بندی دیویی : ۶۴۸/۱
- شماره ی کتابشناسی ملی : ۳۹۹۱۸۵۵

لاندري

مؤلف: مژگان ديانتی

ناشر: آزادیما

چاپ اول: ۱۳۹۴

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

قیمت: ۸۵۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۲۶-۰۸-۶

.....

تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی، خیابان روانمهر

بن بست دولتشاهی، پلاک ۶، کدپستی: ۱۳۱۴۶۱۳۹۴۱

ایمیل: azadpeyma.pub@gmail.com

فهرست مطالب

مقدمه	۵
فصل اول - آشنایی با اهمیت بخش لباسشویی	۱۵
فصل دوم - شناخت انواع پارچه‌ها در هتل	۱۹
فصل سوم - شناخت تجهیزات در بخش لاندري	۳۵
فصل چهارم - آشنایی با آب مصرفی در لاندري و انواع آن	۴۳
بخش پنجم - کاربرد تجهیزات در بخش لاندري	۴۷
فصل ششم - چرخه کار در لاندري	۱۰۷
فصل هفتم - شناخت لکه ها و برطرف کردن آنها	۱۱۵
فصل هشتم - آشنایی با مواد شوینده	۱۲۳

مقدمه

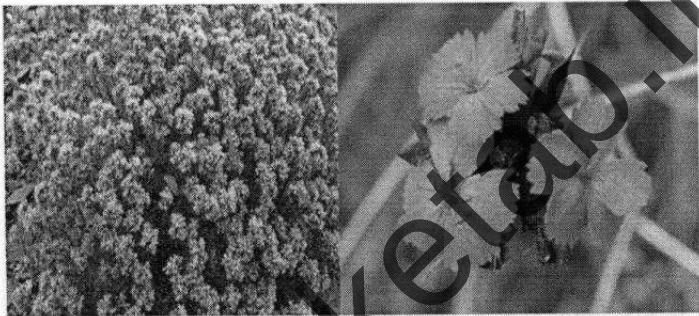

نگارش این کتاب برای علاقه مندان به تحصیل در رشته هتلداری می باشد . در زمینه لاندري (لباسشویی) برای این گروه از افراد در بازار کتاب زیادی موجود نمی باشد به همین دلیل بر آن شدم تا کتابی جهت علاقه مندان به این رشته فراهم کنم .امید است که این کتاب بتواند کاربرد لازم و کافی را برای این گروه از دانشجویان داشته باشد.

پیشینه حرفه لباسشویی:

از روزی که انسان با بافت الیاف برای خود تن پوش تهیه کرد از همان روزگاران نخست به فکر تمیز کردن و شستشوی تن پوش خود هم بر آمد قدیمی ها به یاد دارند قبل از اینکه «صابون» که یک واژه روسی است در ایران ساخته شود و پودر لباسشویی در جعبه ها و بسته بندی های فعلی به بازار عرضه گردد جهت شستشوی البسه از گیاهان دارویی که خاصیت تمیز کنندگی نیز داشتند مانند «چوبک» (تصویر شماره ۱) و یا «گیل» که از معادن استخراج می نمودند جهت شستشوی البسه استفاده می کردند (پودر چوبک بدلیل داشتن ماده پاک کننده از قدیم الایام جهت شستشو البسه و ظروف مورد استفاده بوده همچنین از ریشه چوبک در قنادیها و حلوا پزیها و نیز در تهیه ارده

سنتی و از خیسانده پودر آن که در اثر بهم زدن ایجاد کف نموده که محتوی آن شیرین گشته در خوراک محلی بطور سنتی و همچنین سرشاخه‌های آن دارای ویتامین‌های مختلف بوده بطور خام از آن استفاده می‌شود). که هرگز قدرت تمیزی و پاک کنندگی و ضدعفونی و لیک برداری محصولات شیمیایی امروز را نداشتند و عدم دسترسی به مواد پاک کننده باعث شیوع انواع بیماری‌های پوستی، کجلی، قارچی و انگلی و ... بود که از طریق انتقال به دیگران معضل اجتماعی آن دوران بود به مرور زمان با آموزش و رعایت بهداشت و در دسترس بودن مواد لازم به حداقل رسید.

(تصویر شماره ۱)

حال با ماشین آلات لباسشویی به طور سنتی و اتومات انواع البسه و ملزومات شستنی را با جدیدترین محصولات شیمیایی که دارای ترکیبات خاص هستند مانند آنزیم، آنیونیک و ناینونیک، پربرایت سدیم، اپتیکال برایتنر، تیای تی دی شستشو نموده و از بخار و مواد کلری جهت ضدعفونی استفاده می‌نمایند که پس از ۳۰ دقیقه تعداد زیادی البسه را شستشو، ضدعفونی، آبگیری شده، آماده خشک کردن، تحویل می‌نمایند.

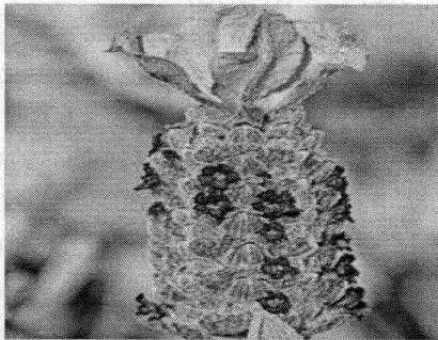
ریشه کلمه لاندری

کلمه «لاندری» Laundry یا لباسشویی ریشه جالبی دارد. چون در زمان‌های قدیم رنم بوده که «اسطوغودوس» که نوعی گیاه معطر است را روی لباس‌های شسته می‌گذاشته‌اند تا آن‌ها را معطر و خوشبو کنند. این اسطوغودوس را در فرانسه «لاواند» می‌نامیدند؛ بنابراین در آن زمان، به زن‌هایی که لباس می‌شسته‌اند، «لاواندیر»

می‌گفته‌اند. بدین ترتیب کلمه «لاندري»، یعنی لباسشویی و «لاندريس» یعنی زن رختشوی و اتوکش از این کلمه فرانسوی به دست آمده‌اند. در تمدن ابتدائی بشر، برای شستن لباس طریقه‌های متفاوتی به کار می‌رفته است. در نقوش روی مقبره‌های مصر باستان، تصاویری وجود دارند که برده‌ها را در حال شستن لباس بر روی یک سنگ سیاه رنگ شیب‌دار نشان می‌دهند که آب رخت‌ها هم در آبشخوری می‌ریزد. در روم قدیم هم که لباس‌ها بیشتر از پشم بودند به روش‌های ماهرانه‌ای برای شستن این نوع البسه نیاز بود تا لباس‌ها از ریخت و اندازه نیفتند. به این علت رومی‌ها، البسه‌شان را به رختشوی خانه عمومی که همگی کارکنان آن، مردانی به نام «فولر» بودند، می‌فرستادند. این فولرها هم لباس نو می‌یافتند و هم البسه کثیف و پوسیده را تمیز می‌کردند. آن‌ها به وسیله نم زدن و فشردن پارچه‌های پشیمی، لکه‌های چربی آن‌ها را می‌گرفتند. جالب این‌که «فولرها»، تا قرن‌ها هم به کار خود ادامه داده و حتی صنف خود را هم در انگلستان تشکیل دادند. فولرها را می‌توان نخستین رختشویان حرفه‌ای دانست که به دلیل گرانی صابون، لباس‌ها را به همان شیوه‌های متداول قدیمی و فقط با آب می‌شستند با این تفاوت که به جای لگدمال کردن آن‌ها برای تمیزی بیشتر، با چوب زدن، چرک لباس را پاک می‌کردند.

اسطوخودوس یا اسطوقدوس (تصویر شماره ۴) (معرب واژه لاتین استوخاس) (نام علمی آن: *Lavandula stoechas* L.)، (نام انگلیسی: French Lavander) گیاهی است از خانواده Labiatea)).

لاندري در هتل‌های کوچک الزامی نیست و در دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌های فنی، هتل‌های سه ستاره و کوچک‌تر می‌توانند به دلیل کم بودن اتاق‌ها و مسافران‌شان، وظایف لاندري را به شرکت‌های بیرون از هتل بسپارند و یا با استخدام یک کارگر، نیازهای مسافران خود را برطرف کنند. البته این موضوع درباره هتل‌های بزرگ‌تر هم صدق می‌کند با این تفاوت که وجود بخش لاندري در هتل‌های

(تصویر شماره ۲)

۴ ستاره به بالا الزامی است. لاندري هتل‌ها معمولاً زیرمجموعه بخش خانه‌داری در هتل است و علاوه بر پاسخ‌گویی به این بخش، خودش نیز مدیری ارشد دارد که به کار کارگران نظارت می‌کند. لاندري‌ها معمولاً در طبقات زیرین هتل‌ها قرار دارند.

لاندري (خشک شویی) محلی است که ارتباط مستقیم با خانه‌داری داشته و می‌تواند کار این بخش را خوب یا بد جلوه دهد و روزانه تمامی ملحفه‌ها، رو بالشی و پرده‌ها به طور کلی شستشوی لوازم پارچه‌ای اتاق‌ها، رستوران، اونیفورمها، لباس میهمان به عهده این بخش است. همچنین طریقه شستشو ملحفه و ... به منظور جلوگیری از بیماری‌های مسری به صورت مستقیم یا غیر مستقیم صورت می‌پذیرد.

پرسنل لاندري باید دارای کارت معاینه بهداشتی باشند و از نظر بیماری‌های انگلی تحت کنترل بوده، همچنین کار با مواد شوینده و رطوبت این قسمت ممکن است سبب حساسیت‌های پوستی و یا تنگی نفس و یا بیماری‌های استخوانی شود که باید راههای جلوگیری از بیماری‌ها و بهداشت حرفه‌ای جهت کارگران رعایت شود.

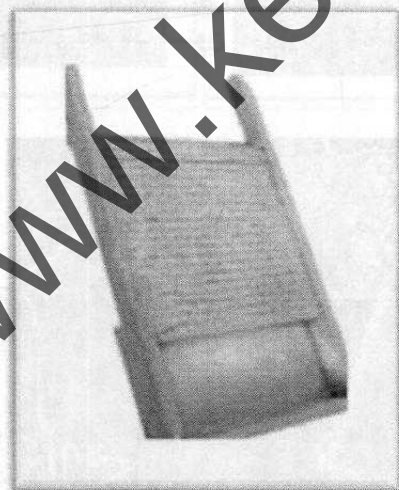
پوشیدن روپوش مناسب کار، دستکش و استفاده از شیر پاستوریزه در تغذیه روزانه میزان بروز بیماری‌های یاد شده را کاهش می‌دهد. همچنین چنانچه نور این قسمت کم باشد خستگی چشم و دراز مدت کاهش بینایی را در کارگران خواهیم داشت که باید

با محاسبات لازم نور کافی عمومی و موضعی را در این قسمت تعبیه نمود که در همین جا توصیه می‌شود استفاده از نور مخلوط سفید و زرد و به میزان ۲۰۰ - ۱۵۰ لوکس در محل لاندري لحاظ گردد. سطوح فضای لاندري و کف باید کاشی و سرامیک بوده و شست و شوی روزانه در آن انجام شود.

انقلاب صنعتی، رختشویی را به طور کامل دگرگون کرد. استفاده از نیروی مکانیکی و انرژی الکتریسته و ساخت ماشین‌های صنعتی استفاده از دست در رختشویی را بسیار کم کرد.

امتیاز اولین ماشین رختشویی در سال ۱۶۹۱ میلادی ثبت شده است. اولین نوع از ماشین‌های لباسشویی در سال ۱۷۹۷ میلادی ساخته شده که تنها نوعی تخته شستشو بوده است. (تصویر شماره ۳)

جیمز کینک در سال ۱۸۵۱ نوع پیشرفته‌تر لباسشویی را اختراع کرد. (تصویر شماره ۴)

(تصویر شماره ۳)